

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Методологија наука безбедности		
Наставник или наставници: Самед Каровић/ Павлићевић Предраг/ Сениша Домазет		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Упознавање студената са основним методолошким постулатима, специфичностима епистемологије научног истраживања, филозофским, општенаучним и логичким (посебним) методама истраживања за прикупљање, анализу и експланацију научног рада (његове структуре и ифаза у поступка научног истраживања).		
Исход предмета Методолошке способности докторанада за коришћење и критично анализа научне литературе, самостално пројектовање и извођење научних истраживања, као и примену стечених знања. Студент треба да разуме статистичку анализу мултиваријационих података, да овлада вештинама припреме мултиваријационих података за анализу помоћу статистичких и аналитичких програма (SPSS, Analitica), да самостално одабере статистичке поступке анализе мултиваријационих података и да обави анализу резултата добијених на основу коришћења одговарајућих статистичких поступака. Такође студент треба да овлада системима за подршку одлучивању користећи софтвере ExpertChoice i Analitica, чиме ће успешно решавати проблеме научног истраживања.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава - предавања</i> Логика и сазнање. Наука и научно сазнање. Филозофски основи науке. Циљеви методологије научног истраживања, њени конститутивни и делови. Епистемолошке основе истраживања. Филозофске, опште и посебне методе научног истраживања. Појединачне научне методе. Технике за прикупљање, обраду и анализу научне грађе у истраживању. Пројектовање и пројекат научног истраживања. Фазе у поступку научног истраживања. Коришћење мултиваријационих поступака за обраду и анализу прикупљених података и алата за подршку одлучивању. <i>Практична настава - вежбе</i> Вежбе се реализују кроз СИР; Прикупљање резултата претходних истраживања и претраживање база података (КОБСОН).		
Препоручена литература а) Обавезна 1. Бешић, М. (2019). Методологија друштвених наука. Нови Сад: Академска књига. 2. Мејовшек, М.(2008). Методе знанственог истраживања. Загреб: Наклада СЛАП. 3. Милошевић, Н. (1989). Пројектовање истраживања у ратној вештини. Београд: ВИНЦ. 4. Милошевић, Н., Милојевић, С. (2001). Основе методологије безбедносних наука. Београд: Полицијска академија. 5. Михајловић, Д. (1999). Методологија научних истраживања. Београд: ФОН. 6. Шамић, М.(1977). Како настаје научно дјело. Сарајево: СВЈЕТЛОСТ. б) Допунска 1. Petz, В. (1985).Osnovne statističke metode za nematematičare. Zagreb:Sveučilišna naklaa liber (SNL). 2. Коен, М., Нејгел, Е. (1965). Увод у логику и научни метод. Београд: Завод за издавање уџбеника СРС. 3. Милосављевић, С. (1980). Истраживање политичких појава. Београд: Институт за политичке студије. 4. Марковић, М. (1994). Филозофски основи науке. Веоград: БИГЗ. 5. Шешић, Б. (1980). Општа методологија. Београд: Научна књига.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Самостални истраживачки рад: 6
Методе извођења наставе Настава се одвија кроз предавања и студијски истраживачки рад. Студијски истраживачки рад је аудиторан и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Провера знања се одвија кроз израду пројектног задатка на одабрану тему и завршни испит.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Активност у току наставе (10), редовност на СИР (10), пројектни задатак (40), усмени испит (40).		

Назив предмета: Политика енергетске безбедности		
Наставник или наставници: Мирјана Радовановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Усвајање знања из области политике енергетске безбедности. Упознавање студената са местом и улогом политике енергетске безбедности на глобалном, регионалном и националном нивоу.		
Исход предмета Развој способности за успешно обављање активности из домена политике енергетске безбедности на националном, регионалном и глобалном нивоу. Оспособљеност за процену глобалних трендова и очекиваних промена у сфери политике енергетских ресурса. Способност за рад у интердисциплинарним и мултидисциплинарним тимовима.		
Садржај предмета Теоријска настава - предавања 1. Основне поставке политике енергетске безбедности; 2. Различити приступи политици енергетске безбедности; 3. Енергетски ресурси и безбедност – историјат; 4. Енергетски ресурси и безбедност – савремени изазови; 5. Енергетски ресурси и безбедност – будући изазови; 5. Политика енергетске безбедности развијених земаља; 6. Политика енергетске безбедности транзиционих земаља; 7. Политика енергетске безбедности сиромашних земаља; 8. Енергетска безбедност као фактор стратешког планирања и одлучивања; 9. Промене у политици производње енергије и безбедносне импликације; 10. Промене у политици транспорта енергије и безбедносне импликације; 11. Промене у политици складиштења енергената и безбедносне импликације; 12. Савремене технологије и енергетска безбедност; 13. Стварање стратешких алијанси и енергетска безбедност; 14. Колективна енергетска безбедност; 15. Улога државе и недржавних институција у креирању политике енергетске безбедности. Практична настава - вежбе 1. Регионални конфликти и енергетска безбедност; 2. Регионална сарадња и енергетска безбедност; 3. Међународна сарадња и енергетска безбедност; 4. Суверенитет као предуслов енергетске безбедности; 5. Отпорност на претње као предуслов енергетске безбедности; 6. Политика енергетске безбедности Сједињених Америчких Држава; 7. Политика енергетске безбедности Руске Федерације; 8. Политика енергетске безбедности Европске уније; 9. Политика енергетске безбедности Народне Републике Кине; 10. Нафтни картели и безбедност; 11. Организације и институције које утичу на креирање енергетске политике у свету; 12. Краткорочни циљеви енергетске безбедности Републике Србије; 13. Дугорочни циљеви политике енергетске безбедности Републике Србије; 14. Безбедносни изазови енергетске политике Републике Србије; 15. Прилагођавање политике енергетске безбедности Републике Србије захтевима Европске уније.		
Препоручена литература а) Обавезна 1. Игор Деканић (2011). Геополитика енергије, Голден маркетинг – техничка књига, Загреб. 2. Славко Ђукић (2017). Ера руског гаса. Медија центар Одбрана, Београд. 3. Група аутора (2010). Водичи кроз европске политике: енергетика (2010). Европски центар Србија, Београд. б) Допунска 1. Anco S.Blazev (2015). Energy Security for The 21st Century. Taylor & Francis Group. 2. Johannes Kester (2018). The Politics of Energy Security: Critical Security Studies, New Materialism and Governmentality (Routledge Explorations in Energy Studies) 1st Edition. Routledge. 3. David Barnell, Christopher Simon (2016). The Energy Security Dilemma: US Policy and Practice, 1st Edition. Routledge. 4. Kasper Szulecki (2018). Energy Security in Europe. Palgrave Macmillan. 5. Yi-Ming Wei, Quiao-Mei Liang, Gang Wu, Hua Liao (2019). Understanding Energy Security in China. Emerald Publishing Limited.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6
Методе извођења наставе Настава се одвија кроз предавања и вежбе, уз редовно одржавање консултација. Анализа одабраних поглавља, самостални истраживачки рад студента уз усмеравање од стране професора. Оспособљавање за претрагу база научне литературе.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Оцењивање студента се обавља на основу израде и одбране самосталног истраживачког пројекта (максимално 50 поена) и показаног знања на усменом делу испита (максимално 50 поена).		

Назив предмета: Менаџмент у еколошким катастрофама		
Наставник: Данка Радић /Изток Подбрегар/ Каровић Самед		
Статус предмета: Изборни		
Борј ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Стицање знања из области управљања природним катастрофама. Упознавање докторанада са различитим природним врстама опасности/непогодама, проценом ризика и приступима управљања кризним ситуацијама.		
Исход предмета Докторанд стиче неопходна знања и компетенције за прикупљање, обраду и дистрибуцију података и формулисање саопштења у сфери управљања еколошким катастрофама и предузимању организационих и других мера за ублажавање подледица таквих догађаја. Истовремена примена знања из сфере процеса одлучивања ради правовременог деловања на отклањању последица еколошких катастрофа различитих размера и истраживање модела организовања друштва, ради ефикасног деловања у таквим ситуацијама.		
Садржај предмета Теоријска настава 1. Увод у теорију управљања катастрофама и кризним ситуацијама: катастрофе и криза: основни појмови, врсте и класификација катастрофа, природне катастрофе, хуманитарне кризе. 2. Глобалне димензије и ефекти катастрофа, опасности, рањивости и ризика. Управљање катастрофама: циклус управљања катастрофама, криза и управљање ванредним ситуацијама. 3. Геофизичке опасности: клизишта (масовно кретање): врсте клизишта, узроци појаве, суочавање са клизиштима и друге појаве масовног кретања. 4. Вулкани: Опис, дистрибуција и класификација вулкана, вулкански ризик, вулкани источног Медитерана. 5. Хидрометеоролошке и климатске непогоде и климатске промене: Екстремни временски феномени: Торнадо, врућина, олује са грмљавином, поплаве-екстремне падавине, мраз. Дезертификација: 6. Климатске промене: узроци ефекта стаклене баште, утицаји климатских промена, међународни уговори. 7. Утицај на превоз. 8. Најсавременија технологија и нови алати за управљање катастрофама: Фазе истраживања катастрофе. Истраживање и мониторинг животне средине. Анализа ризика и рањивости, ублажавање ризика. Информациона технологија о ризику и катастрофи. Прикупљање и обрада података. 9. Рано упозорење и препознавање, реаговање на катастрофе и опоравак. Комуникација и повезаност, ГИС, даљинско истраживање, беспилотне летелице и друге методологије. 10. Планирање и управљање у еколошким катастрофама: Планирање евакуације, мапе ризика од шумских пожара, анализа ризика од поплава, параметри рањивости и смртности. 11. Управљање кризним ситуацијама и управљање катастрофама у ЕУ. УН и криза и управљање катастрофама.		
Практична настава 1. Теренски приступ после катастрофе, 2. Истраживање перцепције ризика, 3. Употреба беспилотних летелица за теренске радове после катастрофе (презентација и интерактивна питања), 4. Идентификација утицаја на превоз, 5. Испитивање временске и просторне дистрибуције катастрофа, 6. Испитивање историјских каталога катастрофа.		
Литература а) Обавезна 1. Каровић С. (2013). Кризни менаџмент, Београд: Медија центар „Одбрана“. 2. Млађан Д. (2015). Безбедност у ванредним ситуацијама, Београд: Криминалистичко-полицијска академија. б) Допунска 1. Alexander, D. (1991). Natural disasters: a framework for research and teaching. Disasters, 15(3), 209-226.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6
Методе извођења наставе Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Током реализације предмета студент је обавезан да уради планиране вежбе. Провера знања се одвија кроз два колоквијума. Услов за завршни испит је да студент положи оба колоквијума и успешно реализује вежбе. Завршни испит се састоји од усменог испита. Настава ће бити модификована и прилагођена у зависности од основних студија које је претходно завршио студент.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Вежбе (10), колоквијум 1 (30), колоквијум 2 (30), усмени испит (30).		

Назив предмета: Здравствена безбедност		
Наставник или наставници: Елизабета Ристановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема претходних услова		
Циљ предмета: Да полазници стекну препознају зашто је људско здравље, не само медицински, већ и безбедносни проблем, какве су могуће безбедносне импликације великих епидемија и пандемија, климатских промена, коришћења оружја за масовно уништење, као и колико је обавештајно-безбедносни сегмент, уз развој мера-превенције, детекције и реаговања и припреме преосталих ресурса важан у контексту сагледавања проблема здравствене безбедности.		
Исход предмета: Очекује се да стечена знања буду примењена у пракси и имплементирана у здравствене и безбедносне политике, на националном и међународном нивоу.		
Садржај предмета Теоријска настава -предавања: 1.Здравље као безбедносни изазов. 2. Здравствени ресурси и кризне ситуације 3. Међународне и националне здравствене стратегије и политике из домена здравствене безбедности. 4. Епидемије и пандемије као здравствени и безбедносни ризик и могуће (гео)политичке импликације 5. Биотероризам 6. Климатске промене и њихови импакти на људско здравље и безбедност 7. Злоупотреба науке као изазов за здравствену безбедност. 8. Кризни менаџмент у здравству: припрема ресурса и одговор 9. Улога обавештајно-безбедносног сектора у превенцији здравствених ризика са политичко-безбедносним импликацијама 10. Медицински обавештајни рад. 11. Медицинска контраобавештајна заштита ВИП личности.12. Еколошка безбедност. 13. Медицинска дипломатија. 14. Безбедност и здравље на раду- извори, регулатива и пракса. 15.Процена ризика. 16. Професионалне болести и повреде на раду-превенције и последице. Практична настава -вежбе: 1. Вариола у Југославији 1972. научене лекције – од медицинског до економско-политичког аспекта 2. Ебола у Африци 2014: здравствени, безбедносни и економски аспекти. 3. Вариола данас - могући сценарио биотерористичког напада и одговор државе. 4. Инфективни агенси као оружје савременог хибридног и информационог рата (студије случаја) 5. ХИВ као безбедносни проблем 6. Кад нам се догађа грип? 7. Оружје за масовно уништење у савременим ратовима: ефективно, ефикасно и селективно коришћење. 8. Биолошка безбедност и биолошка сигурност - разрада плана 9. Мировне мисије и здравствени ризици. 10. Осиромашени уранијум, хемијске контаминација и стрес – као узрок епидемије малигних болести и све последице. 11. Здравствене политике и безбедност 12.Националне генске библиотеке- зашто се води рат за гене? 13. Критична инфраструктура и здравствена безбедност.		
Препоручена литература а) Обавезна 1. Ristanovic E (2015). Bioterrorism-prevention and response. Military Book. MC Odbrana. 2. D.Dimitrijević (2010). Trendovi ugrožavanja ekološke bezbednosti u XXI veku. Univerzitet u Beogradu, Fakultet bezbednost. 3. Kokoškov N, Ristanović E.(2019) Obaveštajno-bezbednosni rad i pandemija. Nacionalna bezbednost. Beograd б) Допунска 1. Council of the European Union (2008) Council Conclusion on health security Available at: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressdata/en/lsa/104770.pdf 2. Chretien, J. et al. (2007). The importance of militaries from developing countries in global infectious disease surveillance. Bulletin of the World Health Organization, 85(3): 174–180. 3. Centres for Disease Control and Prevention (CDCP) 2014 Ebola Outbreak in West Africa – Case Counts. Available at: http://www.cdc.gov/vhf/ebola/outbreaks/2014-west-africa/casecounts.html 4. Davies, S., Kamradt-Scott, A.and Rushton, S. (2015). Disease Diplomacy: International Norms and Global Health Security. Baltimore: John Hopkins University Press.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Настава се одвија кроз предавања, вежбе, самостални рад и интерактивне дискусије. Током реализације предмета докторанд је обавезан да изради један семинарски рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Активност на настави (10), семинарски рад (50), завршни усмени испит (40).		
Провера знања врши се путем усменог испита.Услов за излазак на испит је успешно одбрањен семинарски рад.		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: Методе обавештајног рада		
Наставник или наставници: Предраг Павлићевић/Милован Трбојевић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Студентима пружити продубљен теоријски увид о принципима, појединим формама и методама обавештајног рада, функцији обавештајних активности, задацима и карактеристикама деловања обавештајних структура, као и упућивање студената у друга знања неопходна за креирање њихове способности критичког промишљања и анализе извора који се тичу обавештајне проблематике.		
Исход предмета Овладавање теоријским поставкама, моделима и инструментима потребним за истраживање обавештајне проблематике, почевши од способности препознавања података која могу бити од обавештајног значаја, потом знањима које захтева креирање обавештајних информација, затим усвајање компетенција потребних за анализу обавештајних сазнања као и обавештајне делатности, и овладавање другим знањима која су један од основа за укључивање у организације и институције које остварују обавештајне функције.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појмовно одређење обавештајног рада, 2. Врсте и карактеристике обавештајних служби, 3. Правци обавештајне делатности, 4. Обавештајна и необавештајна делатност обавештајних служби, 5. Обавештајни циклус, 6. Модалитети (дисциплине) прикупљања обавештајних сазнања, 7. Тајна сарадња, 8. Open source intelligence (ОСИИТ), 9. Функције аналитике у обавештајној служби, 10. Међународна обавештајна сарадња, 11. Надзор и контрола обавештајних служби.		
Литература а) Обавезна 1. Ронин Р. (2009). Обавештајни рад. Београд: Службени гласник 2. Павлићевић П. (2020). Аналитика у функцији националне безбедности. Београд: Академија за националну безбедност (Београд; Службени гласник) б) Допунска 1. Даниловић Н., Милосављевић С. (2008). Основе безбедносне аналитике. Београд: Службени гласник.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Самостални истраживачки рад: 6
Методе извођења наставе: Предавања и консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Студент је обавезан да сачини самостални научно-истраживачки рад који носи 40 поена, усмени испит носи 60 поена.		

Назив предмета: Системи за подршку одлучивању		
Наставник или наставници: Самед Каровић/Горан Анђелић/Милован Трбојевић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Упознавање студената докторских студија (докторанда) са концептима, теоријским основама и могућностима система за подршку одлучивању и начину прикупљања података, обраде и екстракције података и процеса одлучивања. Оспособљавање докторанда да самостално примењују стечена знања у решавању реалних проблема у различитим организацијама, пословним системима и решавању научних проблема током истраживачког процеса у области безбедносних појава и процеса уз примену различитих софтверских алата.		
Исход предмета Знања докторанда за успешно обављање активности у домену претраге података, да примењују различите софтверске алате у решавању реалних проблема процеса одлучивања и оптимизације система у области истраживања безбедности и безбедносним појавама и процесима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у предмет (основни појмови теорије одлучивања; могућности и области примене); 2. Извори података, обрада и дељење података. 3. Алгоритми за анализу података. 4. Анализа и модели процеса одлучивања (анализа структуре и тока процеса одлучивања; циљеви и критеријуми одлучивања; методе и модели доношења одлука). 5. Системи за подршку одлучивању (основна својства система за подршку одлучивању; компоненте система за подршку одлучивању; класификација система за подршку одлучивању). 6. Специфичности одлучивања у појавама и процесима у безбедности (одлучивање при неизвесности; одлучивање у условима ризика и одлучивање у ванредним ситуацијама). 7. Савремене методе и софтверски алати за подршку одлучивању. <i>Практична настава</i> Увод у софтвер за анализу података; Визуелна аналитика; Методе вредновања; Решавање практичних проблема применом софтверског алата ExpertChoice i Analitica.		
Литература: а) Обавезна 1. Сукновић, Делибасић (2010) Пословна интелигенција и системи за подршку одлучивању, Београд: ФОН. 2. Николић, И., Боровић, С., (1996) Вишекритеријумска оптимизација, Београд: ЦВШ ВЈ. 3. Петрић Јован., (1997) Операциона истраживања, Београд: Наука. б) Допунска 4. Eibe Frank, Mark A. Hall, and Ian H. Witten (2016). The WEKA Workbench. Online Appendix for "Data Mining: Practical Machine Learning Tools and Techniques", Morgan Kaufmann, Fourth Edition.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6
Методе извођења наставе Настава се одвија кроз предавања, вежбе и самостални рад. Током реализације предмета докторанд је обавезан да изради један семинарски рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Активност на настави (10), семинарски рад (50), усмени испит (40).		
Провера знања врши се путем писменог и усменог испита. Услов за излазак на испит је успешно одбраћен семинарски рад.		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: Управљање безбедносним пројектима		
Наставник или наставници: Самед Каровић / Мирјана Радовановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Оспособљавање за успешно овладавање методама и техникама одлучивања, оптимизације и квантификације параметара управљања безбедносним пројектима, као и методологијом управљања пројектима. Студенти треба да се оспособе за самостално праћење и коришћење одговарајуће стручне литературе са овог подручја. Поред тога, кроз овај предмет, студенти треба да стекну потребне вештине и навике у вези сагледавања целовитости пројекта, као и његовог места у ширем окружењу, као и потребан ниво способности и логичког закључивања и повезивања теорије са праксом.		
Исход предмета Знања и категоријално-теоријски појмови потребни за разумевање процеса везаних за управљање безбедносним пројектима. Поседовање вештина у вези сагледавања целовитости пројекта, као и његовог места у ширем окружењу и висок ниво способности и логичког закључивања и повезивања теорије са праксом.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и врсте пројеката. Појам управљања. Концепт управљања пројектима. Организација за управљање пројектима. Управљање ресурсима, квалитетом, ризиком, комуникацијама, променама. Планирање. Методе и технике одлучивања, оптимизације и квантификације параметара. Методе и технике управљања пројектима. Управљање безбедносним пројектима. Пројектно управљање. <i>Практична настава</i> Управљање пројектима применом одговарајућег софтвера. Оптимизација на мрежи.		
Литература: а) Обавезна 1. Јовановић, П. (2006), Управљање пројектом (Project management), Београд. 2. Project Management Body of Knowledge, Project Management Institute, Upper darby, 2001. 3. Kerzner, H. (2003). Project Management, Eight edition, New Jersey: John Wiley & Sons,.		
Број часова активне наставе: 10	Теоријска настава: 4	Самостални истраживачки рад: 6
Методe извођења наставе Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Током реализације предмета студент је обавезан да уради планиране вежбе. Провера знања се одвија кроз два колоквијума. Услов за завршни испит је да студент положи оба колоквијума и успешно реализује вежбе. Завршни испит се састоји од усменог испита.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Вежбе (10), колоквијум 1 (30), колоквијум 2 (30), усмени испит (30).		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		